

AAD-007-001412-1421 Seat No. _____

**B. Sc. (Home Science) (Sem. IV)
(CBCS) Examination**

March / April – 2016

**Adult / Non Formal Education :
(Elective : 6) (General Home Sci.)
(New Course)**

Faculty Code : 007

Subject Code : 001412-1421

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન. ૧ M.C.Q. પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો.

૧૫

(૧) અવૈધિક શિક્ષણ આપતી સંસ્થા -

(A) યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજો	(B) અધ્યાપન મંદિરો
(C) પ્રાથમિક શાળા	(D) માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ

(૨) અવૈધિક શિક્ષણનું માળખું કેટલા પ્રકારનું છે ?

(A) ત્રણ પ્રકારનું	(B) બે પ્રકારનું
(C) પાંચ પ્રકારનું	(D) સાત પ્રકારનું

(૩) સામૂહિક ચર્ચાના પ્રકારો કેટલા છે ?

(A) ત્રણ	(B) પાંચ
(C) છ	(D) આઠ

(૪) નિદર્શનની કેટલી અવસ્થા છે ?

(A) પાંચ	(B) છ
(C) બે	(D) ત્રણ

(૫) કાર્યશિબિરમાં કઈ રીતે શીખવા મળે છે ?

(A) વ્યક્તિગત રીતે	(B) જૂથમાં
(C) સાંભળીને	(D) નિરીક્ષણ કરીને

(૬) કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમો દ્વારા શું નિયંત્રિત કરી શકાય ?

(A) મેલેરિયા	(B) વસ્તી
(C) ટી.બી.	(D) એઈડ્સ

(૭) વિવિધ ગ્રામવિકાસ કાર્યક્રમો શેની સાથે સંકલિત હોવા જોઈએ ?

(A) સાક્ષરતા તાલીમ	(B) પ્રૌઢ શિક્ષણ
(C) વ્યવસાયિક તાલીમ	(D) આરોગ્ય વિભાગ

(૮) કેન્દ્ર સરકાર તરફથી પ્રૌઢ શિક્ષણ વર્ગોની મંજૂરી કોને આપવામાં આવે છે ?

(A) ગવર્નમેન્ટ સંસ્થા	(B) યુનિવર્સિટી
(C) શાળા	(D) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા

(૯) ગ્રુપડિસ્ક્શન એટલે ...

(A) જોઈને શીખવું	(B) બેથી વધુ વ્યક્તિ ચર્ચા કરે
(C) સાથે બેસવું	(D) સાથે શીખવું

(૧૦) ઔપચારિક શિક્ષણ મેળવતા કેટલા વર્ષો થાય ?

(A) ૧૦ વર્ષ	(B) ૫ વર્ષ
(C) ૩૦ વર્ષ	(D) ઘણા વર્ષો

(૧૧) પ્રૌઢોને જ્ઞાન આપવાની સરળ પદ્ધતિ.

(A) લઘુફિલ્મ અને કાર્ટૂન ફિલ્મ	(B) દૂરદર્શન
(C) રેડિયો	(D) સ્લાઈડ શો

(૧૨) અવૈધિક શિક્ષણ વ્યવસ્થા માટે શું જરૂરી છે ?

(A) શૈક્ષણિક સાધનો	(B) નાણાં
(C) પુસ્તકો	(D) આ બધા જ

(૧૩) ગુજરાતમાં પ્રૌઢશિક્ષણ માટે સલાહ અને માર્ગદર્શન કોણ આપે છે ?

(A) શિક્ષણ બોર્ડ	(B) રાજ્ય પ્રૌઢ શિક્ષણ બોર્ડ
(C) યુનિવર્સિટી	(D) વિદ્યાપીઠ

(૧૪) કેન્દ્ર સરકારે નક્કી કરેલ કાર્યક્રમનો અમલ કોના દ્વારા થાય છે ?

(A) જિલ્લા પંચાયત	(B) રાજ્ય સરકાર
(C) તાલુકા પંચાયત	(D) ગ્રામપંચાયત

(૧૫) કઈ પદ્ધતિમાં માનવ સંબંધોની ભૂમિકા ભજવવામાં આવે છે ?

(A) સમૂહ ચર્ચા	(B) કાર્ય શિબિર
(C) નિદર્શન	(D) નાટક

૨ કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૧૫

- (૧) વર્કશોપના ફાયદા-ગેરફાયદા લખો.
- (૨) રાજ્ય પ્રૌઢ શિક્ષણ યોજના.
- (૩) અવૈધિક શિક્ષણનું મહત્વ.
- (૪) નાટક.
- (૫) ગ્રામીણ વિકાસ અને અવૈધિક શિક્ષણ.
- (૬) ટેલિવિઝનના કાર્યક્રમો.

૩ કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં વિસ્તારથી જવાબ લખો.

૨૦

(૧) અવૈધિક શિક્ષણનું વિષયવસ્તુ સમજાવો.

(૨) અવૈધિક શિક્ષણ એટલે શું ? તેની ગોઠવણી અને પૂર્વ તૈયારી વિશે જણાવો.

(૩) રાષ્ટ્રીય પ્રૌઢશિક્ષણ કાર્યક્રમ.

(૪) અવૈધિક શિક્ષણ માટે મદદરૂપ થતી એજન્સીઓ વિશે માહિતી આપો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Write Q.1 M.C.Q. in answer book.

(2) All questions are compulsory.

(3) Figures on right side indicate the marks of questions.

1 Select correct option and write it.

15

(1) This is a institute for Nonformal education.

(A) Universities and colleges

(B) Teachers training centres

(C) Primary school

(D) Secondary education board

(2) How many types of structures in Nonformal education ?

(A) Three types

(B) Two types

(C) Five types

(D) Seven types

- (3) How many types of discussion ?
- (A) Three (B) Five
- (C) Six (D) Eight
- (4) Stages of Demonstration are
- (A) Five (B) Six
- (C) Two (D) Three
- (5) A learning methods in workshop is
- (A) Personally (B) In group
- (C) By hearing only (D) By observation only
- (6) What can be controlled with the help of family welfare programme ?
- (A) Control of Malaria (B) Population Control
- (C) T.B. Control (D) Aids of control
- (7) All rural development programmes will be integrating with the
- (A) Literacy training (B) Adult education
- (C) Occupational training (D) Health department
- (8) A permission of an adult education classes is allow by central government to the
- (A) Government institute (B) The university
- (C) The school (D) Voluntary agencies
- (9) Group discussion means -
- (A) Learning by observation
- (B) Discussion with two people
- (C) Seating with together
- (D) Learning with eachother

- (10) What is a time duration required to obtain formal education -
- (A) 10 years (B) 5 years
(C) 30 years (D) Many years
- (11) A simple method of adult education is ____
- (A) documentary film and cartoon film
(B) Television
(C) Radio
(D) Slide show
- (12) What are essential tools for non formal education ?
- (A) Teaching aids (B) Money
(C) Books (D) All of these
- (13) Who is the advisor in adult education in Gujarat ?
- (A) Education Board
(B) State adult education board
(C) University
(D) Vidyapith
- (14) Who implements the programme of central government?
- (A) Jilla panchayat (B) State government
(C) Taluka panchayat (D) Gram panchayat
- (15) Role of Human relationship play in the technique of
- (A) Group discussion (B) Workshop
(C) Demonstration (D) Role play

2 Write any three answer in short : **15**

- (1) Write advantages and disadvantages of workshop.
- (2) State adult education Yojana.
- (3) Importance of Nonformal education.
- (4) Role play.
- (5) Rural development and non formal education.
- (6) Television programme.

3 Write any two answer in detail : **20**

- (1) Discribe content of Nonformal education.
 - (2) What is Nonformal education ? Define its preparation and arrangement.
 - (3) National Adult education programme.
 - (4) Give the information about agencies which is helpful in Nonformal education.
-